

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానపూర్ణము

విఘ్నేశ్వరధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాసధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాసధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్ధం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి అష్టఘ్రితమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

అథ అష్టషష్టితమోఽధ్యాయః

బృహదశ్వ ఉవాచ

హృతరాజ్యే నలే భీమః సభార్యే చ వనం గతే ।

ద్విజాన్ ప్రస్థాపయామాస నలదర్శనకాంక్షయా ॥ 68-1॥

సందిదేశ చ తాన్ భీమః వసు దత్త్వా చ పుష్కలమ్ ।

మృగయధ్వం నలం చైవ దమయంతీం చ మే సుతామ్ ॥ 68-2॥

అస్మిన్ కర్మణి సంపన్నే విజ్ఞాతే నిషధాధిపే ।

గవాం సహస్రం దాస్యామి యో వస్తావానయిష్యతి ॥ 68-3॥

అగ్రహారాంశ్చ దాస్యామి గ్రామం నగరసమ్మితమ్ ।

న చేచ్ఛక్యావిహనేతుం దమయంతీ నలోఽపి వా ॥ 68-4॥

జ్ఞాతమాత్రేఽపి దాస్యామి గవాం దశశతం ధనమ్ ।

ఇత్యుక్తాస్తే యయుర్హస్త్వాః బ్రాహ్మణాః సర్వతో దిశమ్ ॥ 68-5॥

పురరాష్ట్రాణి చిన్వంతః నైషధం సహ భార్యయా ।

నైవ క్వాపి ప్రపశ్యంతి నలం వా భీమపుత్రికామ్ ॥ 68-6॥

తతశ్చేదిపురీం రమ్యాం సుదేవో నామ వై ద్విజః ।

విచిన్వానోఽథ వైదర్భీమ్ అపశ్యద్ రాజవేశ్మని ॥ 68-7॥

పుణ్యాహవాచనే రాజ్ఞః సునందాసహితాం స్థితామ్ ।

మందం ప్రఖ్యాయమానేన రూపేణాప్రతిమేన తామ్ ॥ 68-8॥

నిబద్ధాం ధూమజాలేన ప్రభామివ విభావసోః ।

తాం సమీక్ష్య విశాలాక్షీమ్ అధికం మలినాం కృశామ్ ॥ 68-9॥

తర్కయామాస బైమీతి కారణైరుపసాదయన్ ।

సుదేవ ఉవాచ

యథేయం మే పురా దృష్ట్యా తథారూపేయమంగనా ।

కృతార్థోఽస్మద్య దృష్టేమాం లోకకాంతామివ శ్రియమ్ ॥ 68-10॥

పూర్ణచంద్రానిభాం శ్యామాం చారువృత్తపయోధరామ్ ।
కుర్వంతీం ప్రభయా దేవీం సర్వా వితిమిరా దిశః ॥ 68-11॥

చారుపద్మవిశాలాక్షీం మన్మథస్య రతీమివ ।
ఇష్టాం సమస్తలోకస్య పూర్ణచంద్రప్రభామివ ॥ 68-12॥

విదర్భసరసస్తస్మాద్ దైవదోషాదివోద్ధతామ్ ।
మలపంకానులిప్తాంగీం మృణాలీమివ చోద్భతామ్ ॥ 68-13॥

పౌర్ణమాసీమివ నిశాం రాహుగ్రస్తనిశాకరామ్ ।
పతిశోకాకులాం దీనాం శుష్కస్త్రోతాం నదీమివ ॥ 68-14॥

విధ్వస్తపర్ణకమలాం విత్రాసితవిహంగమామ్ ।
హస్తీహస్తపరామృష్టాం వ్యాకులామివ పద్మినీమ్ ॥ 68-15॥

సుకుమారీం సుజాతాంగీం రత్నగర్భగృహోచితామ్ ।
దహ్యామానామివార్కేణ మృణాలీమివ చోద్భతామ్ ॥ 68-16॥

రూపాదార్యగుణోపేతాం మండనార్ణామమండితామ్ ।
చంద్రలేఖామివ నవాం వ్యోమ్ని నీలాభ్రసంవృతామ్ ॥ 68-17॥

కామభోగైః ప్రియైర్హీనాం హీనాం బంధుజనేన చ ।
దేహం సంధారయంతం హి భర్తృదర్శనకాంక్షయా ॥ 68-18॥

భర్తా నామ పరం నార్యాః భూషణం భూషణైర్వినా ।
ఏషా హి రహితా తేన శోభమానా న శోభతే ॥ 68-19॥

దుష్కరం కురుతే త్యంతం హీనో యదనయా నలః ।
ధారయత్యాత్మనో దేహం న శోకేనాపి సీదతి ॥ 68-20॥

ఇమామసితకేశాంతాం శతపత్రాయతేక్షణామ్ ।
సుఖార్ణాం దుఃఖితాం దృష్ట్వా మమాపి వ్యథతే మనః ॥ 68-21॥

కదా ను ఖలుః దుఃఖస్య పారం యాస్యతి వై శుభా ।
భర్తుః సమాగమాత్ సాధ్యీ రోహిణీ శశినో యథా ॥ 68-22॥

అస్యా నూనం పునర్లాభాత్ నైషధః ప్రీతిమేష్యతి ।
రాజా రాజ్యపరిభ్రష్టః పునర్లబ్ధ్యా చ మేదినీమ్ ॥ 68-23॥

తుల్యశీలవయోయుక్తాం తుల్యాభిజనసంవృతామ్ ।
నైషధోఽర్హతి వైదర్భీం తం చేయమసితేక్షణా ॥ 68-24॥

యుక్తం తస్యాప్రమేయస్య వీర్యసత్త్వవతో మయా ।
సమాశ్వాసయితుం భార్యాం పతిదర్శనలాలసామ్ ॥ 68-25॥

అహమాశ్వాసయామ్యేనాం పూర్ణచంద్రనిభాననామ్ ।
అదృష్టదుఃఖాం దుఃఖస్య దుఃఖార్తాం ధ్యానతత్పరామ్ ॥ 68-26॥

బృహదశ్య ఉవాచ

ఏవం విమృశ్య వివిధైః కారణైర్లక్షణైశ్చ తామ్ ।
ఉపాగమ్య తతో భైమీం సుదేవో బ్రాహ్మణోఽబ్రవీత్ ॥ 68-27॥

అహం సుదేవో వైదర్భి భ్రాతుస్తే దయితః సఖా ।
భీమస్య వచనాద్ రాజ్ఞః తామన్వేష్టుమిహోగతః ॥ 68-28॥

కుశలీ తే పితా రాజ్ఞి జననీ భ్రాతరశ్చ తే ।
ఆయుష్మంతౌ కుశలినౌ తత్రస్థౌ దారకౌ చ తౌ ॥ 68-29॥

త్వత్కృతే బంధువర్గాశ్చ గతసత్త్వా ఇవాసతే ।
అన్వేష్టారో బ్రాహ్మణాశ్చ భ్రమంతి శతశో మహీమ్ ॥ 68-30॥

బృహదశ్య ఉవాచ

అభిజ్ఞాయ సుదేవం తం దమయంతీ యుధిష్ఠిర ।
పర్యపృచ్ఛత తాన్ సర్వాన్ క్రమేణ సుహృదః స్వకాన్ ॥ 68-31॥

రురోద చ భృశం రాజన్ వైదర్భీ శోకకర్పితా ।
దృష్ట్వా సుదేవం సహసా భ్రాతురిష్టం ద్విజోత్తమమ్ ॥ ॥68-32॥

రుదతీం తామథో దృష్ట్వా సునందా శోకకర్పితా ।
సుదేవేన సహైకాంతే కథయంతీం చ భారత ॥ ॥68-33॥

జనిత్యై కథయామాస సైరంద్రీ రోదితీతి చ ।
బ్రాహ్మణేన సహోగమ్య తాం వేద యది మన్యసే ॥ ॥68-34॥

అథ చేదిపతేర్మాతా రాజ్జశ్చాంతఃపురాత్ తదా ।
జగామ యత్ర సా బాలా బ్రాహ్మణేన సహోభవత్ ॥ ॥68-35॥

తతః సుదేవమానాయ్య రాజమాతా విశాంపతే ।
పత్రచ్చ భార్యా కస్యేయం సుతా వా కస్య భామినీ ॥ ॥68-36॥

కథం చ నష్టా జ్ఞాతిభ్యః భర్తుర్వా వామలోచనా ।
త్వయా చ విదితా విప్ర కథమేవంగతా సతీ ॥ ॥68-37॥

వీతదిచ్చామ్యహం శ్రోతుం త్వత్తః సర్వమశేషతః ।
తత్త్యేన హి మమాచక్ష్య పృచ్ఛంత్యా దేవరూపిణీమ్ ॥ ॥68-38॥

ఏవముక్తస్తయా రాజన్ సుదేవో ద్విజసత్తమః ।
సుభోపవిష్ట ఆచష్ట దమయంత్యా యథాతథమ్ ॥ ॥68-39॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వణి నలోపాఖ్యానపర్వణి
దమయంతీసుదేవసంవాదే అష్టసప్తితమోఽధ్యాయః ॥68॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

